

**Nederlandse Taal
en Cultuur in Niedersaksen**

www.ntc-niedersachsen.nl

Onderwijs voor Nederlandse en
Nederlandstalige kinderen in Niedersaksen

SCHOOLGIDS NTC-Niedersachsen

Schooljaar 2014 – 2015

Inhoudsopgave

1. WOORD VOORAF	3
2. HET NTC-ONDERWIJS IN DE SCHOOL.....	4
2.1. De geschiedenis van NTC-N.....	4
2.2. Het bestuur en de organisatie	4
2.3. Situering	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4. Leerlingenaantal	7
3. WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT	8
3.1. Doel van het onderwijs	8
3.2. Prioriteiten van NTC lessen.....	8
4. HET ONDERWIJS NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR	9
4.1. De organisatie van het NTC-onderwijs.....	9
4.2. Onderwijsaanbod: doelen en methoden	10
4.3. Primair en voortgezet onderwijs	11/12
4.4. Huiswerk bij NTC onderwijs	13
4.5. Voorzieningen op de leslocaties.....	13/14
4.6. Ouderbijdragen.....	14
5. ZORG VOOR DE KINDEREN	15
5.1. Aannamebeleid en toelatingsprocedure.....	15
5.2. Volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de NTC-school	15/16
6. HET ONDERWIJZEND PERSONEEL.....	17
7. DE OUDERS	18
7.1. Het belang van betrokkenheid van de ouders.....	18
7.2. Informatie aan ouders over het NTC-onderwijs	18
7.3. NTCN Ouderraad	19
8. SCHOOLTIJDEN EN VAKANTIEROOSTER.....	20
8.1. Schooltijden	20
8.2. Verzuim van de lessen	20
9. SCHOOLINSPECTIE.....	21
9.1. Verbeteractiviteiten 2012-2013	21
9.2. Leerresultaten.....	21
9.3. Gebruik maken van moderne leermiddelen.....	21
10. ADRESSEN	233
10.1. Algemene adressen	23
10.2. Bestuur NTCN.....	244
10.3 Coördinatie.....	24
10.4 Deelnemende scholen.....	25
10.5 Docenten.....	26
10.6 Ouderraad.....	26

1. WOORD VOORAF

De basisschool en voor de leerlingen in Duitsland, de Grundschule, is een belangrijk stuk van je leven. Voor kinderen, maar ook voor de ouders. In deze jaren wordt een grote bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van uw kind(eren). Het spreekt voor zich dat u graag wilt weten hoe een school die ontwikkeling mogelijk maakt. De leerlingen die bij NTC-N leskrijgen, hebben een bijzondere positie. Niet alleen krijgen zij op de dagschool onderwijs, maar ook vormt NTC-onderwijs een deel van hun basisschooltijd. De dagschool is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van uw kind op verschillende (vak)gebieden, NTC-N op het gebied van de Nederlandse Taal en Cultuur. Om u een zicht te geven op wat onze school voor u en uw kind doet is deze schoolgids geschreven.

Deze schoolgids is in de eerste plaats bedoeld voor ouders die nu kinderen op de NTC-N-school hebben en voor ouders van toekomstige leerlingen. NTC-N is voornamelijk bedoeld voor kinderen waarvan minimaal één ouder de Nederlandse nationaliteit heeft, maar ook kunnen Duitse kinderen met een voldoende basiskennis Nederlands aangemeld worden.

Deze schoolgids wil de ouders/verzorgers inzicht geven in:

- hoe het NTC-onderwijs vormgegeven wordt
- hoe het NTC-onderwijs in de praktijk vorm geeft aan de zorg voor de kinderen
- wat ouders en het NTC-onderwijs van elkaar verwachten
- welke resultaten het NTC-onderwijs wil bereiken

Een schoolgids is nooit een gids dat voor lange tijd geldt. Hij wordt steeds herschreven om de ontwikkelingen op een school goed weer te kunnen geven.

Wij hopen dat u deze gids informatief vindt en met plezier zult lezen.

2. HET NTC-ONDERWIJS IN DE SCHOOL

2.1. De geschiedenis van NTC-N

Een aantal jaren geleden is, onder leiding van een werkgroep van schoolleiders in de Grafschaft Bentheim, de lokale overheden en de Landesschulbehörde (de Duitse schoolinspecteur), een project gestart met het NTC-onderwijs.

De aanleiding van dit project was om Nederlandse ouders in de Duitse grensstreek de mogelijkheid te bieden hun kinderen, leerplichtig en vaak onderwijsvolgend op Duitse scholen, het contact met de Nederlandse Taal en Cultuur (NTC) te laten onderhouden, zo niet uit te breiden.

Hierdoor bestond ineens de mogelijkheid voor die leerlingen om tweetalig onderwijs te volgen binnen Duitse scholen. Zelfs kinderen met een andere nationaliteit als de Nederlandse, kunnen aan het NTC-onderwijs deelnemen, mits er voldoende basiskennis Nederlands aanwezig is. Dit leren van elkaars taal en cultuur kan de integratie in Duitsland bevorderen en het begrip van elkaars cultuur vergroten.

NTC-onderwijs wordt mede gefinancierd door de Stichting NOB. De subsidies die van deze stichting komen, komen rechtstreeks van het Nederlandse ministerie van onderwijs. Dit betekent dat het NTC-onderwijs onder de Nederlandse wetgeving m.b.t. het Nederlandse onderwijs valt. NTC-scholen moeten dus aan de doelen, gesteld in de onderwijswetten, voldoen, echter uitsluitend op het gebied van de Nederlandse taal. En het betekent ook dat de schoolinspectie de NTC-scholen controleert op hun kwaliteiten. Naast de subsidies, geeft de stichting NOB ook ondersteuning aan de NTC-scholen wereldwijd.

Sinds de oprichting van NTC-Niedersachsen is er veel gebeurd. Inmiddels kent de school 6 locaties verspreid over de Grafschaft Bentheim en Emsland, waarbij ieder schooljaar gekeken wordt of er andere locaties bij kunnen komen.

2.2. Het bestuur en de organisatie

De stichting NTC-Niedersachsen kent een bestuur. Op dit moment bestaat het bestuur uit de volgende leden:

- Steffan Glüpker, voorzitter
- Louis Keur, lid
- Hermann Wilkens, lid en schoolleidervertegenwoordiger

De coördinatie ligt in handen van:

- Philip Hof, coördinator
- Marlies Mulder, assistent-coördinator
- Kerstin Holke, secretaresse van het NTCN-bestuur.

Het algemeen schooltoezicht is in handen van de Nederlandse Inspectie. Eenmaal in de vier jaar zal de Nederlandse onderwijsinspectie zich buigen over de kwaliteit van het NTC-onderwijs. Financiële steun wordt geboden door de SNOB.

Naast een bestuur, heeft de school NTC-N te maken met de diverse Duitse scholen en hun schoolleiders. Binnen de muren van een Duitse dagschool vindt het NTC-onderwijs plaats en de schoolleiders van de deelnemende scholen hebben als taak het NTC-onderwijs mede te helpen organiseren en op te nemen in het schoolcurriculum.

Samen met het NTC-bestuur en de NTC-leerkrachten zullen de schoolleiders dit NTC-onderwijs verder helpen ontwikkelen. Het administratief in kaart brengen van het aantal NTC-leerlingen, beschikbare ruimte toewijzen, de rapportage van de leerprestaties van de NTC-leerlingen, het bijwonen van bestuursvergaderingen zijn bijvoorbeeld een aantal van de hen toegewezen taken. In de loop van het schooljaar worden de ervaringen omtrent het NTC-onderwijs met de schoolleiders besproken, zodat het NTC-onderwijs zo goed mogelijk geïmplementeerd kan worden in het bestaande reguliere Duitse onderwijs.

2.3. Situering

Het Graafschap Bentheim en Emsland strekt zich uit vanaf Nordhorn tot Rhede, langs de Nederlandse grens.

In dit gebied hebben zich veel Nederlandse gezinnen gevestigd. Hierdoor zijn steeds meer leerplichtige Nederlandse kinderen de Duitse scholen gaan bezoeken.

Ieder schooljaar wordt bekeken welke locaties voldoende leerlingaantallen hebben om een NTC-N locatie te kunnen blijven. Bovendien kunnen er ieder schooljaar andere locaties bijkomen, zolang er voldoende Nederlandse leerlingen zijn.

Op dit moment zijn er 6 locaties:

- Laar
- Emlichheim
- Rhede
- Twist
- Neuenhaus-Veldhausen
- Uelsen

Op alle locaties kan primair onderwijs gevolgd worden, echter kunnen de groepen per locatie verschillen. Ook wordt op enkele locaties voortgezet NTC-onderwijs verzorgd. U kunt per locatie informeren aan welke groepen er lesgegeven wordt.

Het primair onderwijs is van groep 1 tot en met groep 8. Dit betekent dat u uw kind al in Kindergarten voor NTC-N lessen kunt aanmelden en dat groep 7 en 8 ook nog PO is, terwijl het volgens het Duitse systeem voortgezet onderwijs is (klas 5 en 6).

De meeste NTC-locaties hebben te weinig leerlingen om voor iedere groep een aparte klas te maken. Per locatie wordt gekeken naar het aantal aangemelde leerlingen en wat de mogelijkheden zijn voor klasvorming. Meestal zijn er per klas meerder groepen aanwezig.

2.4. Leerlingenaantal

Hieronder is een overzicht van de verdeling van NTC-leerlingen over de diverse scholen per 1 augustus 2014.

Bij het maken van deze schoolgids werden nog gesprekken gevoerd met diverse andere locaties, maar omdat daar nog geen zekerheid in bestond, zijn die niet in het overzicht opgenomen.

Locatie	Totaal per locatie
PO Neuenhaus/Veldhausen	14
PO Grundschule Twist	8
PO Grundschule Emlichheim	11
PO Grundschule Laar	12
PO Ludgerrusschule Rhede	9
PO Grundschule Uelsen	13
Totaal	67

3. WAAR DE SCHOOL VOOR STAAT

Het NTC-onderwijs in de Nederlands-Duitse grensstreek stelt zich tot taak lessen in de Nederlandse taal en cultuur te verzorgen aan Nederlandstalige leerlingen. De lessen zijn bedoeld voor alle leerlingen die het Nederlands voldoende beheersen. Niet alle leerlingen die deel uit maken van onze NTC lessituatie komen uit een taalsituatie waarin beide ouders Nederlands spreken met hun kinderen. Vaak is er sprake van ouders met ieder een andere nationaliteit, waarvan een van beiden de eigen moedertaal spreekt met het kind.

3.1. Doel van het onderwijs

Er wordt ernaar gestreefd de leerlingen een zo rijk mogelijk aanbod in de Nederlandse taal aan te bieden. Een taalaanbod dat zo veel mogelijk hun leeftijdsniveau benadert, zodat bij een eventuele verhuizing / studiekeuze, bijvoorbeeld beroepsopleiding of andere vervolgoopleidingen in Nederland zelf, de overstap naar een andere lessituatie in het Nederlandse onderwijssysteem versoepeld wordt.

Het cultuuronderwijs beoogt kennismaking met, en/of het in stand houden en versterken van de verbondenheid met de Nederlandse cultuur en dient ter ondersteuning van en aanvulling op de Nederlandse taallessen. Een goede beheersing van de moedertaal komt alle leervaardigheden ten goede en versterkt het persoonlijke en culturele zelfvertrouwen.

3.2. Prioriteiten van NTC lessen

De NTC lessen richten zich op het verwerven van de basisvaardigheden lezen en taal zoals die geformuleerd zijn in de kerndoelen. Het verkrijgen van een Certificaat Nederlands behoort, afhankelijk van schooltype en het behaalde niveau, tot ieders mogelijkheid. De uitwerking van deze kerndoelen staat in het door onderwijsinspectie goedgekeurde schoolplan. Op de meest scholen zijn de NTC-lessuren opgenomen in het schoolcurriculum (Arbeid Gemeenschappen: AG's), zodat continuïteit gewaarborgd is.

4. HET ONDERWIJS NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR

4.1. De organisatie van het NTC-onderwijs

Het NTC-onderwijs wordt niet op elke locatie op dezelfde wijze georganiseerd: Door uiteenlopende leerlingenaantallen op de deelnemende scholen is men soms gedwongen groepen samen te voegen. In het overzicht hierboven wordt al aangegeven hoe groeps grootte en groepsverdeling tot stand zijn gekomen.

Bij de verdeling van de groepen wordt gekeken naar leeftijd en de kennis van de Nederlandse taal van de individuele leerling. In de loop van het schooljaar zal elke leerling geobserveerd en getoetst worden om zo nauwkeurig mogelijk het taalniveau te kunnen bepalen om de leerlingen passend onderwijs te kunnen aanbieden. Hiervoor is een leerlingvolgsysteem opgezet, waarbij de ontwikkeling van de individuele leerling nauwgezet bijgehouden wordt. Wanneer er problemen in de ontwikkeling waarneembaar zijn, zal er, in samenwerking met de ouders, een plan opgesteld worden om het kind zo goed mogelijk te begeleiden.

In het NTC-onderwijs werken de kinderen vaak zelfstandig of in kleine groepjes. Hoog in het vaandel staat het stimuleren van zelfvertrouwen, het zelfstandig toe-eigenen van de leerstof en het leren samenwerken. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van taakbrieven, die de leerlingen de mogelijkheid bieden zelfstandig de leerstof toe te eigenen.

4.2. Onderwijsaanbod: doelen en methoden

NTC-onderwijs wordt per schooljaar (bij 40 schoolweken) in 4 lessen van elk 45 minuten gegeven. Per locatie kunnen de lestijden en de dagen verschillen. Het NTC-onderwijs kenmerkt zich door diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus.

In het begin van het schooljaar wordt door de docent gekeken in welke groep een leerling het beste kan meewerken. In de loop van het schooljaar wordt er gekeken of de leerlingen zich, naar gelang van hun prestaties (met behulp van toetsen), in de juiste groep bevinden. Wisselen van groep binnen het schooljaar is, op grond van taalkennis, dan ook mogelijk. Indien er geen andere groep op de school aanwezig is, zal het lesmateriaal aangepast worden.

Op basis van de doelstellingen van ons onderwijs maken wij dan onderscheid tussen NTC Richting 1, 2 en 3.

NTC Richting 1:

Is gericht op directe aansluiting bij onderwijs in Nederland en moet een mogelijke terugkeer naar Nederland of vervolgonderwijs in Nederland faciliteren. Binnen deze richting wordt toegewerkt naar de kerndoelen van de Nederlandse taal en de tussendoelen zoals geformuleerd ondermeer in de verschillende onderwijsmethodes voor de verschillende jaargroepen.

Bij deze leerlingen is Nederlands de dominante taal in de thuissituatie; daarnaast spreken zij de dagschooltaal en eventueel de taal van het land (in dit geval Duits). De woordenschat zal daarom variëren en het schriftelijk taalgebruik zal beïnvloed zijn door het onderwijs in de dagschooltaal.

NTC Richting 2:

Doel is het zo goed mogelijk op peil houden van de Nederlandse taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar of vervolgonderwijs in Nederland. Bij deze leerlingen wordt doorgaans met een van de ouders Nederlands gesproken en de taal van de andere ouder valt vaak samen met de dagschooltaal. Deze taal zal de dominante taal zijn binnen het gezin. Kerndoelen en tussendoelen voor verschillende jaargroepen worden op een maximale afstand van twee jaar gevolgd. Deze kinderen zullen thuis wel Nederlands spreken, maar over het algemeen zal in het gezin een andere taal (in dit geval veelal de Duitse taal) dominant zijn. De nadruk in het NTC-onderwijs zal in dit geval liggen op het bereiken van een zo hoog mogelijk niveau van mondelinge taalvaardigheid.

In deze Richting kunnen leerlingen met een niet-Nederlandse nationaliteit participeren. Ook voor hen geldt dat bij het bereiken van het gewenste taalniveau, de overstap naar Richting 1 mogelijk moet zijn.

NTC Richting 3:

Deze leerlingen leren Nederlands als vreemde taal, met het oog op een eventuele terugkeer naar of vervolgonderwijs in Nederland. Het leerstofaanbod is gericht op de gewenste taalontwikkeling voor deze leerlingen gezien hun startniveau. Het betreft kinderen die thuis geen Nederlands spreken en de taal ook niet of nauwelijks beheersen.

De SNOB heeft men ingang van 2008 een nieuwe subsidie regel ingevoerd: "Voor kinderen uit andere EU-landen dan Nederland en België geldt met ingang van 2009 dat zij Nederlandstalig moeten zijn op het niveau van Richting 1 of 2." Dit betekent dat in elk geval voor deze kinderen aantoonbaar moet zijn dat men het juiste niveau heeft. In principe zal dit door de docent worden bepaald. In geval van twijfel zal er een toets door een coördinator worden afgenomen.

4.3. Primair en voortgezet onderwijs

4.3.1. Nederlandse taal

Het NTC-onderwijs op onze scholen heeft als doelstelling aan te sluiten bij het onderwijs in Nederland, zodat kinderen bij terugkeer naar Nederland, zo veel als mogelijk, aansluiting vinden in het Nederlandse onderwijs. We richten ons op het toewerken naar de kerndoelen zoals deze geformuleerd zijn door het ministerie van Onderwijs.

Het onderwijs in de Nederlandse taal is erop gericht dat de leerlingen:

- vaardigheden ontwikkelen waarmee ze de Nederlandse taal doelmatig gebruiken in situaties die zich in het dagelijks leven voordoen;
- kennis en inzicht verweven omtrent betekenis, gebruik en vorm van de taal;
- plezier hebben of houden in het gebruiken en beschouwen van de taal.

Er is leermateriaal voor de verschillende schoolniveaus, maar ook leerboekonafhankelijk materiaal kan ingezet worden. De volgende methoden worden door NTC-N gebruikt:

- Voor het aanvankelijk lezen in groep 3: "de Leessleutel" of "Veilig leren lezen"
- Voor het taalonderwijs van groep 4-8: "Taal actief"
- Voor het begrijpend lezen van groep 4-8: "Tekstverwerken"
- Voor het Cultuuronderwijs van groep 3-8: "NederLAND in zicht"
- Voor het voortgezet onderwijs: "Nieuw Nederlands"

In overleg met de schoolinspectie wordt minimaal 120 uur NTC-onderwijs per schooljaar (= 3 klokuren of 4 lessen van 45 minuten) per week gegeven. Deze uren zijn verdeeld in:

- 100 uur taal- en leesonderwijs.
- 20 uur cultuuronderwijs, o.a. geschiedenis en aardrijkskunde.

De richtlijnen voor NTC-taalonderwijs zijn:

- gemeenschappelijke start (motivering/ voorkennis activeren)
- begrijpend lezen;
- technisch lezen;
- woordenschattraining;
- spreek/luistervaardigheid;
- spelling;
- grammatica;
- taalbeschouwing;
- stellen en informatieverwerking;
- cultuur, o.a. aardrijkskunde en geschiedenis

De verschillen bij het onderwijsaanbod voor de verschillende NTC-richtingen liggen vooral op het gebied van de leerstofinhoud en ordening van de leerstof. Er zit verschil in de accenten die op de verschillende deelgebieden worden gelegd, de volgorde waarin bepaalde leerstof wordt aangeboden

en uiteraard het beginniveau van de leerstof. Zo moet bij de NTC Richting 2- en 3-leerlingen zowel in de onderbouw als in de bovenbouw veel meer aandacht besteed worden aan woordenschat en mondelinge taalvaardigheid dan bij de NTC Richting 1-leerlingen.

Begrijpend luisteren moet in het aanvankelijk Richting 2- en 3-onderwijs een nog belangrijkere plaats innemen dan in het onderwijs aan Richting 1- leerlingen. Daar zal het spelling- en stelonderwijs weer een belangrijker accent krijgen. De lessen Nederlandse cultuur zijn bedoeld om op de hoogte te blijven van de Nederlandse cultuur en/of om hiermee kennis te maken. Deze lessen worden gegeven ter ondersteuning van en als aanvulling op de Nederlandse taallessen.

Daarom is er, naast drie uur Nederlands, een extra les, die volledig wordt gewijd aan een cultuur. Hiervoor is een aparte methode die veel facetten van Nederland aanhaalt.

Uitgaande van de verschillende NTC-Richtingen worden de doelstellingen voor het taal- en leesonderwijs nader omschreven. Met name bij het opstellen van de onderwijshouding komt de complexiteit van ons NTC-onderwijs naar voren: hoe creëren we voldoende taalgebruikssituaties die motiverend voor de leerlingen zijn, terwijl we toch voldoen aan de gestelde doelstellingen.

Een gedegen voorbereiding, zowel didactisch en organisatorisch als wat betreft de keuze van materialen, vinden we noodzakelijk om kwalitatief goed werk te leveren.

In het VO wordt de methode Nieuw Nederlands gebruikt. Op veel Nederlandse middelbare scholen is deze methode al jarenlang een begrip. Deze methode kenmerkt zich door een vaste indeling per hoofdstuk, te weten: lezen, schrijven, spelling, spreken en luisteren, fictie en informatie. Elk hoofdstuk wordt afgesloten door een proefwerk, de zgn. methodeafhankelijke toetsing.

Nog meer dan in het primair onderwijs wordt de Nederlandse taal nader verklaard. Denk bijvoorbeeld aan tekstsoorten herkennen, verslagen en brieven leren schrijven, het onderwerp en de persoonsvorm kunnen vinden, instructies leren geven, discussiëren, jeugdliteratuur lezen, gedichten bespreken, of afkortingen leren. Zie hier een kleine greep uit de vele onderwerpen die in het voortgezet onderwijs bij het aanleren van de Nederlandse taal aan bod komen. De doelstellingen van het NTC-onderwijs in het voortgezet onderwijs zijn vastgelegd in het schoolplan en zijn dezelfde als voor het onderwijs in de Nederlandse taal in Nederland.

4.3.2. Nederlandse cultuur

De lessen Nederlandse cultuur beogen het in stand houden/versterken van de verbondenheid met de Nederlandse/Vlaamse cultuur (zie hierboven: Nederlandse taal). De lessen Nederlandse cultuur worden gegeven ter ondersteuning van en als aanvulling op de lessen Nederlandse taal. We onderscheiden de domeinen:

- festiviteiten, feestdagen, gebruiken, gewoontes
- jeugdcultuur en actuele ontwikkelingen
- Nederlandkunde

Daarbij wordt, naast de methode NederLAND in zicht, gebruikt gemaakt van computersites, jeugdprogramma's als "Het Jeugdjournaal" en "Het Klokhuis", Nederlandstalige muziek, het lezen van Nederlandstalige boeken, tijdschriften enz.

4.4. Huiswerk bij NTC onderwijs

In het primair NTC-onderwijs wordt weinig huiswerk opgegeven, omdat veel leerlingen na schooltijd het NTC-onderwijs volgen. Toch is huiswerk maken iets wat ook bij het NTC-onderwijs dient te horen. Vooralsnog krijgen de NTC-leerlingen een geringe mate van huiswerk op omdat de belasting anders te groot wordt voor de leerlingen.

We geven een geringe mate van huiswerk op, om:

- de leerlingen te laten oefenen met het zelfstandig verwerken van de lesstof;
- bij de leerlingen al een taakbewustzijn te ontwikkelen ter voorbereiding op de hoeveelheid huiswerk die ze in het voortgezet onderwijs krijgen;

Omdat het tot de taak van de Grundschule behoort de leerlingen te leren studeren, besteden we ook regelmatig aandacht aan de juiste aanpak van het huiswerk, hoe gering ook. Hierbij geven we de volgende algemene tips:

- maak een huiswerkplanning en houd daarbij rekening met verjaardagen en clubverplichtingen;
- registreer je huiswerk goed: wat moet je doen en wanneer moet het klaar zijn;
- maak het huiswerk, als het mogelijk is, op de dag dat het uitgereikt is;
- leerwerk moet niet in een keer gedaan worden; herhaling is de beste leermeester;
- begin met het moeilijkste vak, het vak dat de meeste tegenzin opwekt, anders komt van uitstel afstel;
- werk netjes en nauwkeurig, dit voorkomt slordigheidfoutjes.

Met betrekking tot VO-leerlingen:

Het aantal uren NTC-onderwijs per week is beperkt (120 uur per jaar). Huiswerk wordt aan deze VO leerlingen niet gegeven. Aangezien deze leerlingen het NTC onderwijs na schooltijd volgen is huiswerk een te grote belasting. Wel wordt er voorafgaande aan een proefwerk gevraagd de lesstof van het te toetsen hoofdstuk te leren. In het onderwijs maken we frequent gebruik van de mogelijkheden die de computer biedt met internet en e-mail. Naarmate de leerlingen langer in het buitenland zijn, komen ze minder in aanraking met de Nederlandse taal. Daarom stimuleren we de communicatie tussen leerlingen en het lezen van Nederlandse boeken, tijdschriften en kranten wat in deze grensregio zeker tot de mogelijkheden behoort en waar ook voor de Duitstalige leerling kansen liggen kennis te maken met de taal en cultuur van het buurland Nederland.

Hier ligt de kans om het tweetalig leren binnen de scholen verder uit te bouwen.

4.5. Voorzieningen op de leslocaties

Op de deelnemende scholen is niet altijd een mediatheek aanwezig. Wel zijn er woordenboeken, een bescheiden bibliotheek met Nederlandstalig leesmateriaal en soms computers aanwezig waar de NTC-leerlingen gebruik van kunnen maken. Het aantal computers zal van school tot school verschillen. Het lesmateriaal, in de vorm van les- en werkboeken, wordt door de Stichting NTC-N aan de deelnemende NTC-leerlingen ter beschikking gesteld.

4.6 Ouderbijdragen

De NTC lessen worden door het Nederlandse Ministerie van Wetenschap en Onderwijs gesubsidieerd. Deze subsidie dekt echter slechts een deel van de uitgaven en met name om uw kind van de noodzakelijke leer- en hulpmiddelen te voorzien. Daarom wordt er een kleine eigen bijdrage gevraagd. Deze bijdrage wordt gebruikt voor de aanschaf van boeken en ander lesmateriaal. De oudervertegenwoordiging heeft inzage in de inkomsten en uitgaven van de Stichting NTC-Niedersachsen.

De ouderbijdrage dient vóór 1 oktober van het schooljaar over gemaakt te worden op de rekening van de Stichting NTCN, onder vermelding van: Ouderbijdrage NTCN met de naam van uw kind(eren). De ouderbijdrage is 200 euro per schooljaar. Het tweede kind kost 180 euro en het derde kind 160 euro.

Rekeningnummer Stichting NTCN: IBAN: DE62 2675 0001 0000 0325 99, BIC: NOLADE21NOH, Kreissparkasse Nordhorn.

De ouderbijdrage geldt per schooljaar: september t/m juni. In uitzonderlijke gevallen (bijvoorbeeld Harz-IV) kan na overleg met het bestuur van dit bedrag worden afgeweken. Hiervoor kan contact opnemen met de schoolleider of met de stichting NTCN.

5. ZORG VOOR DE KINDEREN

5.1. Aannamebeleid en toelatingsprocedure

Ons NTC-onderwijs kenmerkt zich door een grote diversiteit in leeftijdsgroepen en taalniveaus. Op basis van de doelstellingen wordt er getracht een onderscheid te maken tussen NTC Richting 1-, 2- en 3-leerlingen.

Om te bekijken of een kind in aanmerking komt voor NTC-onderwijs op een van de deelnemende scholen wordt allereerst een intakegesprek gehouden met het kind en de ouders. Hierbij wordt de ouders gevraagd, indien hier sprake van is, het leerlingendossier van de vorige Nederlandse of Duitse school van hun kind(eren) in te laten zien.

Hierbij zijn bij voorkeur opgenomen:

- het onderwijskundig rapport met eventuele toelichting bij remediëring beschreven in een handelingsplan;
- recente toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem;
- een kopie van het laatste schoolrapport

Er wordt geprobeerd een zo goed mogelijk beeld te krijgen van het kind en vooral van zijn/haar niveau van de Nederlandse taal. Soms zijn aanvullende toetsen noodzakelijk om een scherp beeld van het taalniveau van de leerling te krijgen. Vervolgens bieden wij de ouders en het kind aan om een proefles bij te wonen, om te kijken of de lessen aansluiten bij de verwachtingen van de ouders en het kind.

Gewezen wordt nog op het feit, dat de SNOB elk jaar zomercursussen voor NTC-leerlingen aanbiedt.

5.2. Volgen van de ontwikkeling van de kinderen in de NTC-school

5.2.1. Leerlingvolgsysteem

Om de vorderingen van uw kind(eren) te volgen en vast te leggen is er een 'leerlingvolgsysteem' (LVS). De NTC-N leerkrachten observeren en toetsen de leerlingen regelmatig, wat vastgelegd wordt in het (digitale) LVS. Deze gegevens worden stelselmatig geëvalueerd en voor iedere leerling wordt bekeken of hij/zij de lesdoelen heeft bereikt.

Indien er sprake is van tekortkomingen worden zogenaamde handelingsplannen opgesteld, waarbij de leerkracht samen met de ouders bekijken hoe de leerling zo spoedig mogelijk het gewenste niveau wel weet te behalen.

Onderdeel van het leerlingvolgsysteem is het leerlingdossier, de map die voor elke leerling zal worden bijgehouden. Daarin worden, behalve de resultaten van toetsen en observaties, gegevens opgenomen over de leerlingbesprekingen, gesprekken met ouders, speciale onderzoeken, handelingsplannen en de rapporten van de verschillende leerjaren.

De leerlingenmap is alleen toegankelijk voor de NTC-leerkracht en de schoolleider. Ook ouders kunnen altijd de leerlingmap van hun kind inzien. De map wordt alleen gebruikt om de ontwikkeling van het kind te volgen, en bij een eventuele overgang naar een andere school geeft deze map de nieuwe school een goed beeld van het kind. Let wel: leerlingdossiers zijn eigendom van het bevoegd gezag van de school. Bij een overgang van een kind naar een andere school blijft het originele dossier op school, zodat daar bij navraag op een later tijdstip door de school op kan worden teruggevallen. De nieuwe school ontvangt naast het onderwijskundig rapport een kopie van de belangrijke stukken uit het dossier.

5.2.2. Speciale zorg

Binnen ons NTC-onderwijs is een samenhangend systeem van leerlingenzorg ontwikkeld: immers, onderwijs op maat betekent ook zorg op maat. Na iedere toetsperiode zullen de resultaten van de leerlingen besproken worden binnen het team. Zwakke en heel goede resultaten kunnen aanleiding zijn voor extra zorg. Aan de zeer goed presterende leerling worden extra materialen aangeboden. Voor de zwak presterende leerling wordt in overleg met de ouders een handelingsplan opgesteld. In dit handelingsplan staat welke extra zorg het kind krijgt en op welke manier.

Na een aantal weken wordt gekeken of het handelingsplan werkt. Als het nodig is wordt het bijgesteld, alles in overleg met de ouders.

Zorg betekent ook dat leerkrachten kunnen constateren dat er een bepaalde opvallendheden bij een leerling ontdekt is, denk aan dyslexie of andere opvallendheden. In zulke gevallen wordt er, naast contact met de ouders, ook contact opgenomen met de dagschool, zodat eventuele externe instanties ingeschakeld kunnen worden.

Zo krijgt elk kind de zorg die het nodig heeft en wel in de klas met de eigen vertrouwde NTC-leerkracht, die als intermediair fungeert tussen dagschool, ouders en zondig externe instanties.

6. HET ONDERWIJZEND PERSONEEL

Alhoewel de NTC-lessen worden verzorgd binnen bestaande scholen, heeft de stichting NTC-N eigen leerkrachten aangetrokken. Deze leerkrachten voeren hun taak namens NTC-N op de verschillende locaties uit.

Bij het aanstellen van NTC-leraren wordt gelet op het in bezit zijn van een bevoegdheid om NTC-les te kunnen geven. Regelmatige nascholingscursussen worden georganiseerd worden om de docenten verder te bekwamen in het verzorgen van NTC-onderwijs. De Stichting NOB verzorgt bijvoorbeeld iedere zomer bijscholingsmogelijkheden voor leerkrachten en bestuursleden voor alle NTC-scholen ter wereld. Regelmatig wordt deze bijscholing bezocht door een of meerdere leerkrachten. De ervaringen worden in docentenvergaderingen onderling gedeeld. Het NTC-N bestuur stimuleert leerkrachten zoveel mogelijk om dergelijke bijscholingscursussen te volgen.

Vier keer per jaar vindt er een teamvergadering plaats tussen alle lesgevende docenten onder voorzitterschap van de coördinator.

Door vakliteratuur en via vele internetsites kunnen de leraren zich van de laatste onderwijsontwikkelingen in Nederland op de hoogte houden. Net als in vele andere beroepen is het ook voor onderwijsgevendenden van belang dat zij hun vakkennis verder uitbreiden en aandacht schenken aan vergroting van hun deskundigheid.

Er kunnen redenen zijn dat de NTC-leerkracht niet aanwezig is door ziekte, het volgen van cursussen of bijzondere omstandigheden. Niet op elke school zal de NTC-leerkracht vervangen kunnen worden, aangezien het NTC-onderwijs om Nederlandse leerkrachten draait.

In deze bijzondere situatie, NTC-onderwijs in een grensgebied, zal op elke school met NTC-onderwijs nader bekeken moeten worden hoe dit probleem opgelost dient te worden.

7. DE OUDERS

7.1. Het belang van betrokkenheid van de ouders

Onze NTC-scholen willen graag een goed contact tussen ouders en school bewerkstelligen. Wij vinden het belangrijk dat de ouders steeds op de hoogte blijven van de vorderingen van hun kind(eren). Juist in het kader van het NTC-onderwijs is het bovendien noodzakelijk dat ouders en de scholen met NTC-onderwijs dezelfde doelen stellen ten aanzien van het te bereiken niveau van taalbeheersing van het Nederlands. Dit heeft alleen kans van slagen, als de ouders zich betrokken en geïnteresseerd tonen en er blijk van geven zich te realiseren dat de thuissituatie in hoge mate bepalend is voor succes in de schoolsituatie. Wij willen hier graag het belang benadrukken van een constante stimulering in het gebruik van het Nederlands voor alle leerlingen en in het bijzonder bij kinderen voor wie Nederlands niet de eerste taal is! Betrokkenheid van Duitse ouders is daarom ook erg gewenst. Alle scholen met NTC-onderwijs zullen dan ook ouderavonden organiseren om deze betrokkenheid te stimuleren.

Ook initiatieven van ouders om het NTC-onderwijs en wat daarmee te maken kan hebben in stand te houden en te verbeteren, worden erg op prijs gesteld. Het mede organiseren van een uitstapje in het kader van kennismaking met een specifiek Nederlands aspect behoort bijvoorbeeld tot de vele mogelijkheden van ouderparticipatie. Ook het sinterklaasfeest en Koningsdag zijn voorbeelden van typisch Nederlandse feesten, waarbij ouders, zowel Nederlandse als Duitse ouders, een grote rol kunnen spelen binnen het NTC-onderwijs van hun kind(eren), die gezamenlijk onderwijs volgen in een tweetalige onderwijssituatie.

Op sommige locaties vervullen ouders de rol van “voorleesouder”. Dit wordt zeer gewaardeerd door NTC-N!

7.2. Informatie aan ouders over het NTC-onderwijs

Ouders kunnen een gesprek aanvragen bij vragen over resultaten of gedrags- of leermoeilijkheden van hun kind. Omgekeerd, wanneer de leerkracht een gesprek met de ouders noodzakelijk acht, zal zij/hij uiteraard het initiatief daartoe nemen.

Twee keer per jaar krijgen de leerlingen door middel van een schoolrapport de beoordeling van hun NTC-leerprestaties.

Bij het begin van een nieuw schooljaar is er een nieuwe schoolgids. Deze is beschikbaar via de website (www.ntc-niedersachsen.nl). Deze schoolgids geeft algemene informatie over invulling en organisatie van het NTC-onderwijs. Indien ouders vragen of wensen hebben naar aanleiding van deze schoolgids, of suggesties voor verbetering hebben, kunnen ze contact opnemen met één van de NTC-leraren. In mei van ieder schooljaar wordt een inventarisatie gemaakt van het leerlingaantal voor het volgende schooljaar.

De NTC-scholen achten het van groot belang om de ouders zo veel mogelijk te informeren over de gang van zaken op school. In de toekomst zal er met enige regelmaat een NTC-nieuwsbrief voor de ouders verschijnen om hen op de hoogte te stellen van alle nieuwtjes binnen het NTC-onderwijs van hun kind(eren).

7.3. NTCN Ouderraad

Sinds oktober van het schooljaar 2007 – 2008 is er een ouderraad gevormd. Voor een overzicht van de ouders wordt verwezen naar punt 10.6 van deze schoolgids. Er wordt gestreefd naar één oudervertegenwoordiger per locatie. Uit de oudervertegenwoordigers wordt een ouderraad gekozen. Een lid van de ouderraad zal deel uitmaken van het bestuur van de stichting NTCN.

8. **SCHOOLTIJDEN EN VAKANTIEROOSTER**

8.1. **Schooltijden**

Elke NTC-N locatie heeft het NTC-onderwijs naar eigen idee en mogelijkheden ingebouwd in het schoolrooster. In sommige gevallen wordt het NTC-onderwijs na de reguliere schooltijden gegeven, omdat het inpassen van NTC-uren binnen het bestaande lesrooster onmogelijk bleek. De mogelijkheid bestaat dat de NTC-lesuren van uw kind(eren) in de loop van dit schooljaar alsnog veranderen om zo veel mogelijk de NTC-lesuren binnen het bestaande lesrooster te kunnen geven.

Aangezien schooltijden per locatie verschillen kunt u de dagschool van uw kind naar de exacte lestijden vragen.

Omdat het NTC-onderwijs zoveel mogelijk geïntegreerd wordt in het Duitse onderwijs, zullen de vakanties ook hiermee worden afgestemd. Omdat dat per school bepaald wordt, verwijzen we naar het jaarrooster van de school van uw kind(eren). Andere door de school geplande activiteiten, zoals schoolreisjes, kunnen tevens van locatie tot locatie verschillen.

8.2. **Verzuim van de lessen**

NTC-onderwijs volgen gebeurt op vrijwillige basis. Uw kind moet niet naar NTC-N, maar omdat u uw kind aangemeld heeft bij NTC-N is het van belang dat uw kind de lessen trouw volgt. Uitsluitend op deze manier kunnen wij de ontwikkelingen van uw kind op het gebied van de Nederlandse taal bevorderen en zal uw kind groeien in de Nederlandse taal. Zoals op de dagschool ook gebeurt, houden de leerkrachten van NTC-N een aanwezigheidslijst bij. Bij afwezigheid dient u de leerkracht van de betreffende locatie te informeren. Mocht een leerling blijken te veel absentie zonder reden, zal een gesprek plaatsvinden tussen leerlingen, ouders en leerkracht. Wij gaan er van uit dat elke leerling die zich aangemeld heeft voor NTC-onderwijs, de lessen trouw zal volgen.

9. SCHOOLINSPECTIE

In april 2011 en maart 2012 bezocht de schoolinspectie al onze scholen in het kader van het Periodiek Kwaliteitsonderzoek (PKO). Op die scholen beoordeelde de inspectie de kwaliteit van een groot aantal aspecten van het onderwijs. U kunt bijvoorbeeld denken aan thema's als de leerresultaten, het schoolklimaat, de kwaliteit van het lesgeven door de leraren, het leerstofaanbod, de leerlingenzorg, de kwaliteitszorg van de school. De inspectie verzamelde informatie over deze thema's door gesprekken met de directie, de coördinatie leerlingenzorg, leraren en leerlingen, door groepsbezoeken en door het bestuderen van documenten.

Het resultaat was destijds helaas net niet voldoende. Dat betekent dat de schoolinspectie dit schooljaar opnieuw een onderzoek zal doen. De schoolinspectie bezoekt in november 2014 opnieuw enkele locaties van de NTC en heeft vervolgesprekken met het bestuur en de coördinator.

Het resultaat was echter wel verwacht. Tijdens de pilot-fase van de stichting heeft de nadruk op de kwantiteit van het aantal leerlingen gelegen. Door het ontbreken van een centrale directeur/coördinator heeft de kwaliteitszorg daardoor niet de aandacht gekregen die nodig is.

Per 1 september 2011 is de heer W. Eshuis aangesteld als kwaliteitsmanager en mevrouw K. van der Endt als coördinator. Dit schooljaar heeft de heer P. Hof, in samenwerking met mevrouw M. Mulder, het stokje overgenomen van de heer Eshuis en mevrouw K. van der Endt. De vele verandering van het afgelopen schooljaar en ook de veranderingen die voor dit schooljaar gepland zijn, heeft de schoolinspectie gezien, door de nauwe samenwerking die gestart is sinds het laatste inspectiebezoek. Het komende bezoek zien wij daarom met vertrouwen tegemoet.

9.1. Verbeteractiviteiten 2014-2015

De adviezen van de schoolinspectie om ons kwaliteitssysteem nog meer te verbeteren nemen we in de hand.

Dit jaar streven we ernaar de kwaliteitszorg per locatie en van het bestuur nog verder te verbeteren. Er wordt gestreefd naar uniformiteit binnen alle NTC-N locaties op het gebied van de leerlingenzorg en het leerlingvolgsysteem. Een goed lopend en kwalitatief goed zorgsysteem heeft de nadruk voor dit schooljaar, zodat leerlingen zo goed mogelijk passend onderwijs kunnen krijgen.

9.2. Leerresultaten

De leerkrachten op de locaties nemen, naast de methodegebonden toetsen, ook de onafhankelijke CITO-toetsen af. Deze CITO-toetsen worden medio een schooljaar en aan het eind van een schooljaar afgenomen. Die valt gewoonlijk in januari en juni, maar omdat het einde van een groep niet per definitie aan het einde van een schooljaar hoeft te zijn, kunnen de toetsen ook op een ander moment afgenomen worden. De methodetoetsen worden afgenomen volgens de aanwijzingen uit de diverse methodes. Alle leerresultaten, van de methodes en de CITO-toetsen worden geëvalueerd en aan de hand daarvan worden handelingsplannen opgesteld en doorgevoerd. Deze handelingsplannen worden met de ouders besproken. Hierdoor is de ontwikkeling van uw kind beter gewaarborgd.

9.3. Gebruik maken van moderne leermiddelen

De kinderen gaan, waar mogelijk, regelmatig met de computer aan de slag. Door middel van educatieve spelletjes, tekstverwerken en zaken op internet op te zoeken leren de kinderen meer van de Nederlandse taal en cultuur. Ook raden wij ouders aan het gratis programma: het woordkasteel (www.woordkasteel.com) te downloaden. Samen met woordenlijsten voor de methode Taal Actief vormt dit programma een aanvulling op de spelling dat in groep 4 tot en met 8 onderwezen wordt.

9.3.1. Verschillende werkvormen gebruiken

De leerkrachten zorgen ervoor dat de kinderen op verschillende manieren leren te werken, door middel van

- coöperatieve werkvormen, op deze manier leren de kinderen met en van elkaar
- tutorlezen
- zelfstandig werken, zodat de kinderen leren op hun eigen manier en in hun eigen volgorde binnen een bepaalde tijd een taak (of taken) afmaken.
- individueel of in kleine groepjes de kinderen herhalings- of verrijkingsstof aan te bieden.

10. ADRESSEN

10.1. Algemene adressen

Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland

Parkweg 20a

2271 AJ Voorburg

Postbus 10595

e-mail: info@stichtingnob.nl

Tel.: +31(0)70-3866646

Fax.: +31(0)703873154

www.stichtingnob.nl

EUREGIO

Postfach 1164

48572 Gronau

Tel.: 02562-7020

Fax.: 02562-0259

www.euregio.de

e-mail: redaktion@euregio.deredactie@euregio.nl

Postbus 6008

7503 GA Enschede

Tel.: 053-4605151

Fax: 053-4605159

www.euregio.nl

Via redactie@euregio.nl kunt u brochures en flyers over het Interreg IIIA-programma in de EUREGIO bestellen. Een up-to-date overzicht van alle INTERREG-projecten vindt u op www.interreg.euregio.nl.

Direct contact kunt u opnemen met mevrouw A. van der Kooi.

a.vdkooi@euregio.de.

10.2. Bestuur NTCN

Naam	Functie	Adres	e-mail	Telefoon/Fax
Steffan Glüpker	Voorzitter	Oorder Weg 92 48531 Nordhorn	gluepker@t-online.de	05921/32600
Louis Keur	Lid	Wahner Str. 24 49762 Lathen-Wahn	louiskeur@ewetel.net	05933/648313
Hermann Wilkens	Lid	Dieckhausstr. 152 26871 Papenburg	Ludger.rhede@ewetel.net oder hermaxwilkens@web.de	04964/95888-0 oder 04961/4206

10.3 Coördinatie

Functie	Naam	Adres	e-mail	Telefoon/Fax
Administratie	Kerstin Holke	Emmingstiege 3 48455 Bad Bentheim	kerstin.holke@grafschaft.de of kerstin.holke@gmx.de	05921/96-1132 of 05924/3195455
Voorzitter ouderraad	Open			
Coördinator	Philip Hof	Ruinerbrink 273, 7812 RG Emmen	De.hofjes@planet.nl	0031/591640139
Assistent coördinator	Marlies Mulder	Krokusstrasse 23, 26899 Rhede	Fam.ark3ma@t-online.de	04964/958426

10.4 Deelnemende scholen

School	Contactpersoon	Adres	e-mail	Telefoon/Fax
Grundschule Emlichheim	Dhr. Ralf Oertlinger (Directeur)	Berliner Str. 46 49824 Emlichheim	vgs.emlichheim@t-online.de	Telefoon: 05943/7188 Fax: 05943/95067
Grundschule Laar	Mevr. Anita Thien (Directeur)	Hauptstr. 45 49824 Laar	grundschule-laar@ewetel.net	Telefoon: 05947/207 Fax: 05947/990259
Ludgerusschule Rhede	Dhr Hermann Wilkens (Directeur)	Schulstr. 8 26899 Rhede	ludger.rhede@ewetel.net	Telefoon: 04964/958880 Fax: 04964/95888-19
Grundschule Veldhausen	Mevr. Daniela Esch (Directeur)	Pestalozzistr. 12 49828 Neuenhaus	info@carl-von-der-linde-schule.de	Telefoon: 05941/9222-0 Fax: 05941/9222-20
Grundschule Uelsen	Mevr. Steggewentz (Directeur)	Schulstr. 2 49843 Uelsen	vgsuelsen@t-online.de	Telefoon: 05942/92050 Fax: 05942/920515
Franziskusschule Twist	Dhr. Werner Niemeyer (Directeur)	Franziskusstr. 9 49767 Twist	franziskusschule.sd@t-online.de	05935/302

10.5 Docenten

Leraar	School	Adres	e-mail	Telefoon/Fax
Baukje Heerkes	Grundschule Emlichheim	Beethovenstr. 12, 49824 Emlichheim	Baukjeheerkes1102@gmail.com	05943/985346
Marlies Mulder	Ludgerusschule Rhede	Krokusstr. 23 26899 Rhede/Ems	fam.ark3ma@t-online.de	04964/958426
Geertje Gorter	Franziskussschule Twist	Neurhederstr. 50 26892 Heede	a.gorter@hccnet.nl	-
Marijke Sommer	Grundschule Laar	Grote Stern 28, 7827TB Emmen	Sommer.marijke@gmail.com	0031/591677085
Philip Hof	Grundschule Veldhausen	Ruinerbrink 273 7812 RG Emmen	de.hofjes@planet.nl	0031/591-640139
Jenny Koersen	Grundschule Uelsen	Julianastraat 42 7681 AR Vroomshoop	j.g.koersen@hetnet.nl	0031/546-643664

10.6 Ouderraad

Functie	School	Naam	Adres	Telefoon	E-mail
Lid	Grundschule Rhede	Mevr. Lourens	Zelterstrasse 6, 26899 Rhede	04964 958441	
Lid	Grundschule Veldhausen	mevr. Holthuis,	Slaage1, Osterwald		
Lid	Grundschule Uelsen	Mevr. v.d. Laan, Mevr. Vocking,	Rönneberger Strasse 1Uelsen Am Iland 26, Uelsen		
Lid	Grundschule Twist	Mevr. Wielandt, Mevr. De Busser			
Lid	Grundschule Laar	Mevr. Wisman	Hauptstr.61 49824 Laar	05947 910345	
Lid	Grundschule Emlichheim	Open			